

Výstavní síň Muzea Těšínska

Mariánské náměstí 14

739 91 Jablunkov

☎ 558 359 533

e-mail: jablunkov@muzeumct.cz

Otevřeno: po–pá 8–12 h a 12.30–16.30 h

Archeopark Chotěbuz-Podobora

735 61 Chotěbuz

☎ 558 761 227, 721 193 517

e-mail: archeopark@muzeumct.cz

Otevřeno: út–ne 9–17 h

Stálá expozice

Z minulosti Jablunkova a okolí

Pracovní listy pro ZŠ.

Výstava do 6. října 2012

Stopami trestního práva

Trestní právo určuje, které společensky škodlivé jevy a jednání jsou označovány jako trestné činy. Vymezuje sankce za jejich spáchání a možnosti, kterými stát prostřednictvím příslušných orgánů zjišťuje spáchání trestných činů a trestá jejich pachatele. Až do konce 18. století bylo reprezentováno hrdelním soudnictvím a veřejnými popravišti. Výstava nastíní vývoj této problematiky s přihlédnutím k situaci na Těšínsku. Představí místní katovské rody, popraviště, některé rodáky podrobené hrdelnímu soudnictví či fenomén zdejšího zbojnictví a neslavné konce zbojníků. Budou zde prezentovány originály i repliky mučičích a popravčích nástrojů, dobová ikonografie a zákoníky spjaté s touto problematikou a v neposlední řadě rovněž současné předměty zapůjčené věznicí Karviná.

2. 7.–31. 8. Prázdninová dílna – výroba práníčka, zápichu do květináče, květinového závěsu, malování barvami na sklo, křížovky, testy a kvízy

Kotulova dřevěnka

Hálkova 4, 736 01 Havířov-Bludovice

☎ 602 709 731

e-mail: kotulova_drevenka@muzeumct.cz

Otevřeno: út–pá 8–12 a 12.30–16.30 h

so 9–13 h, ne 13–17 h

11. 7. 10–15.30 h Barevné kamínky – jak udělat z obyčejného kamínku pěknou ozdobu nebo dárek

18. 7. 10–15.30 h Skládání puzzle – puzzle s motivy Kotulovy dřevěnky – rychlejší vyhrává drobnou odměnu

25. 7. 10–15.30 h Kytička na dřevěnce – výroba květů technikou twist art

8. 8. 13.30–15.30 h Hrníček z Bludovic – malování vzorů bludovické keramiky

29. 8. 13.30–15.30 h Ruční papír – ukázka výroby ručního papíru na práníčko

Co je to? – vědomostní kvíz vycházející ze stálé expozice Kotulovy dřevěnky

Na všechny akce materiál zdarma.

Klub Muzea Těšínska

Hlavní tř. 15

737 01 Český Těšín

☎ 558 711 866

e-mail: kmt@muzeumct.cz

Otevřeno: po–pá 8–12 h a 12.30–16.30 h

so 8–14 h

2. 7.–31. 8. Fotoklub Jablunkov – výstava fotografií členů Fotoklubu Jablunkov

Přednášky se o prázdninách nekonají.

Vstupné: Děti do 6 let – zdarma, děti od 6 do 15 let – 15 Kč, studenti, důchodci – 15 Kč, dospělí – 30 Kč, rodinné vstupné (2 dospělí a 2 děti) – 60 Kč

Držitelé průkazek ZTP, ZTP/P, ISIC, ITIC, KMT, IYTC – 50% sleva. Pracovníci muzeí a galerií, členové AMG, ICOM, novináři, pedagogický doprovod a průvodce osoby s průkazem ZTP/P – zdarma.

1. 7. Hurá, prázdniny aneb čarování s pastelkami – malování obrázků ze života Slovanů
5. 7. Cyril a Metoděj – doprovodný program v podání SHŠ Tizon
7. 7. Zvířátko z plastelíny – děti si vytvoří lesní nebo domácí zvířátko
15. 7. Ražba mincí – ražba denáru pomocí ruční raznice
21. 7. 11–14 h O nejlepšího lučištníka
29. 7. 10–14 h Zručný hrnčíř – děti si dle vlastní fantazie vyrobí keramickou nádobu

5. 8. Hlaholice – psaní hlaholic pro děti a rodiče

11. 8. 11–14 h O nejlepšího lučištníka

19. 8. Chyt' si mě – děti loví pomocí jednoduchého prutu předměty z fiktivního rybníčku

25. 8. 10–18 h Doprovodný program se SHŠ Tizon

25. 8. 21 a 22 h Za Slovy s baterkou – pouze na objednávku (objednávky přijímáme od 1. 8.), skupiny po max. 30 lidech

26. 8. Rozloučení s prázdninami – děti tvoří výrobky z lesních plodin

ZPRAVODAJ

ČERVENEC – SRPEN

2012

Muzeum Těšínska, příspěvková organizace

Hlavní třída 15, 737 01 Český Těšín

☎ 558 761 211 fax: 558 761 223

www.muzeumct.cz, e-mail: muzeum@muzeumct.cz

Ředitelství dočasně přemístěno na ul. Pražská 3/14

Změna programu vyhrazena.

Termíny a hromadné návštěvy je nutno předem dohodnout.

Sledujte webové stránky www.muzeumct.cz

Výstavní síň Muzea Těšínska
(bezbariérový vstup)
Pražská 3/14, 737 01 Český Těšín
☎ 558 761 221
e-mail: cesky_tesin@muzeumct.cz
Otevřeno: po–pá 8–12 h a 12.30–16.30 h

Stálá expozice

Obrázky z minulosti Těš. Slezska

Výstava do 5. října 2012

Hukvaldy – hrad a panství v proměnách staletí

Hrad Hukvaldy byl od svého vzniku na prahu 13. století významnou strategickou pevností. Během následujících staletí se etabloval rovněž jako jedna z rezidencí vrcholných představitelů moravské aristokratické společnosti – olomouckých biskupů. Výstava přiblíží Hukvaldy z obou těchto pohledů a nastíní život v podhradí.

2. 7.–31. 8. Prázdninová dílnička pro děti – po celou dobu letních prázdnin je pro všechny dětské návštěvníky připraven interaktivní koutek (kreativní tvoření z papíru)

Výstavní síň Muzea Těšínska
Musaion (bezbariérový vstup)
Dělnická 14, 736 01 Havířov
☎ 596 813 456
e-mail: havirov@muzeumct.cz
Otevřeno: út–pá 8–12 a 12.30–16.30 h
so 9–13 h, ne 13–17 h

Výstava do 28. října 2012

Kámen kolem nás

Výstava přiblíží přírodní materiál, jehož přítomnost každý vnímá jako samozřejmost, nebo si jej naopak ve svém okolí ani neuvědomuje. Částečně představí geologickou sbírku Muzea Těšínska a zaměří se na využití kamene jako výtvaru lidské činnosti – stavební materiál, architektura, nástroje, předměty denní potřeby a sochy. Součástí haptická stanoviště. Výstava je vhodná pro osoby se zrakovým postižením. Realizováno za finanční podpory Moravskoslezského kraje.

Haptický koutek, bludiště, deskové hry – po celou dobu výstavy

1. 7.–31. 8. Malování kamenů – malování kamenů akrylovými barvami, zdobení technikou decoupage

Památník životické tragédie v Havířově-Žitvicích
Padlých hrdinů 47a
736 01 Havířov-Žitovice
☎ 596 434 138
e-mail: zivotice@muzeumct.cz
Otevřeno: po–pá 8–12 h a 12.30–16.30 h

Stálá expozice

Okupace a odboj na Těšínsku

Výstava do 13. července 2012

Poláci na Těšínsku

Výstava připravena Kongresem Poláků v České republice ve spolupráci s Muzeem Těšínska mapuje život polské národnostní menšiny v české části Těšínska, především na tzv. Záolží. Důraz je kladen především na období let 1920–2010 a na pestré formy kulturního a společenského života Poláků, kteří jsou s tímto regionem bytostně spjati. Představí mj. polské společenské organizace, školství, periodika, vydavatelské počiny, významné osobnosti apod.

Výstava od 2. srpna 2012 (vernisáž v 10 h) do 15. července 2013

Duch a pěst, práci čest! Ideologická propaganda jako nástroj manipulace s davy

Propaganda je mocným nástrojem všech totalitních režimů. Spočívá v systematické manipulaci s veřejným míněním, které je přesvědčováno o správnosti dané ideologie. Její podstatou je zkreslit pravdu či přímo lhat v zájmu politických cílů. Výstava se zaměří především na nacistický a komunistický režim. Záměrem je představit nejružnější způsoby a mechanismy propagandy v celé jejich šíři prostřednictvím plakátů, letáků a tiskovin, ale i trojrozměrných předmětů reflektujících symboliku a sebe prezentaci daných režimů.

Ke každé vstupence publikace *Svědectví ze Žitovic* zdarma.

2. 7.–31. 8. Po stopách zločinu – prázdninová soutěž pro děti do 15 let

Vyhledejte ve svém okolí památníky, pomníky, hroby či pamětní desky padlých a zavražděných v období obou světových válek. Místo zdokumentuj (fotografie nebo vlastní kresba, max. A4) a hotovou práci s kontakt. údaj odevzdej na kterékoliv pobočce MT do 27. 9. 2012. O vítězi rozhodne 1. října los.

11. 8. 10–11 h Pietní akt k uctění památky obětí životické tragédie

Výstavní síň Muzea Těšínska
(DDM Orlová, příspěvková organizace)
Masarykova třída 958
735 14 Orlová-Lutyně, ☎ 596 531 205
e-mail: orlova@muzeumct.cz
Otevřeno: po–pá 8–12 h a 12.30–16.30 h

Stálá expozice

Orlová – minulost i současnost

Výstava je věnována pohledům do minulosti i současnosti města Orlové. Nejstarší zmínky o Orlové pocházejí již z první třetiny 13. století. Během staletí se z malé vsi vyvinula ve významné průmyslové centrum v důsledku rozsáhlé těžby uhlí ve druhé polovině 19. století. První dřevěné šachtice zde začaly vyrůstat již po roce 1817. V 60. letech 19. století vznikla sloučením několika drobných důlních děl Hlavní jáma. Protažení baňské dráhy a dobudování železniční sítě Košicko-bohumínské dráhy se stalo důležitým nejen pro město, ale zejména pro rozvoj další těžby a odbyt uhlí. Počátkem 20. století se Orlová stala střediskem kultury a národní osvěty slovanského živlu, jež svým významem daleko přesáhla své hranice. Dne 15. října 1908 byla povýšena císařským rozhodnutím na městy a v roce 1922 na město. Život města Orlové je osudově spjat s těžbou uhlí, v jehož důsledku došlo k zániku některých částí rozvíjejícího se města. Přesto život města pulsuje dál a jeho krásy objevuje stále více návštěvníků.

Výstava do 31. srpna 2012

Osladíme si život

Výstava seznamuje se způsoby získávání cukru, doplněno sbírkovými předměty sloužícími k jeho uchování a používání. Druhá část výstavy je věnována současné sbírce reklamních porcovaných cukrů z celého světa. Sbírkou zapůjčila soukromá sběratelka.

2.–13. 7. Plamínek – výroba svícnu na čajovou svíčku

16.–20. 7. Prázdniny snů – kreslení obrázků; obrázky vystavíme a tvůrce nejhezčích odměníme 31. srpna 2012

23.–27. 7. Čím tě potěším? – výroba malých dáreků

30. 7.–10. 8. Pohlednice – kreslení pohlednice z vysněných prázdnin

13.–31. 8. Prázdninové přání – výroba originálního přání, kterým můžete obdarovat své blízké

Výstavní síň od 20. 8. do 5. 9. uzavřena.

Výstavní síň Muzea Těšínska

(bezbariérový vstup)

Masarykovo náměstí 10

733 01 **Karviná-Fryštát**, ☎ 596 311 425

e-mail: karvina@muzeumct.cz

Otevřeno: út–pá 8–12 h a 12.30–16.30 h
so 9–13 h, ne 13–17 h

Stálá expozice

Střípky z dějin Karviné

Stálá expozice je členěna do několika tematických celků, které poprvé podávají ucelený pohled na historický vývoj města od nejstarších dochovaných pramenů až do současnosti. Expozice je doplněna elektronickou interaktivní prezentací, která umožňuje poznání množství ikonografického materiálu (mapy, pohlednice, fotografie, listiny) majícího bezprostřední vztah k městu. Promítání dokumentárních filmů zachycujících proměny města v uplynulých desetiletích potěší zejména pamětníky.

Ke stálé expozici připraven doprovodný program.

Výstava do 16. září 2012

Cyklistika na Těšínsku

Výstava mapuje počátky cyklistiky v 19. století, kdy z iniciativy několika nadšenců vznikají první organizované cyklistické spolky např. v Orlové, Karviné, Fryštátě či Bohumíně. Opomenut nezůstane ani rozvoj cyklistiky během meziválečného období a po druhé světové válce a prezentace regionálních, národních a mezinárodních závodů. Vzhledem k tomu, že fenomén cyklistiky je aktuální i dnes, přiblíží výstava mnohé aspekty tohoto sportu v současnosti.

1.–31. 7. Léto v Karviné – vědomostní soutěže a kvízy k historii Karviné

1. 7.–31. 8. Prázdniny na kole – výtvarná a literární soutěž, soutěžící nakreslí mapy a trasy vytoužených prázdninových cest

1.–31. 8. Zbojníkům v patách – zábavná soutěž s hledáním pokladu ve VS

1.–31. 8. Na cyklistické stezce – výtvarná soutěž, soutěžící ztvární nejzajímavější zážitky z jízdy po nové cyklistické stezce

Do 16. 9. vstup zdarma na expozici i výstavu.

Technické muzeum v Petřvaldě
K Muzeu 89
735 41 Petřvald
☎ 596 541 092
e-mail: petrvald@muzeumct.cz
Otevřeno: po–pá 8–12 h a 12.30–16.30 h

Stálé expozice

Kouzelný svět tramvají

Tradice hornictví

Černé uhlí je jedním z úžasných darů přírody. Jeho existence, objev a následné využití přineslo lidem netušené možnosti, ohromující průmyslový rozmach i změnu životního stylu. Černouhelné hornictví je součástí každodenního života obyvatel Těšínského Slezska už po více než dvě staletí. První nasmělé krůčky a nálezy uhlí byly učiněny a písemně doloženy v údolí Burňa v Polské (dnes Slezské) Ostravě v roce 1763, o 13 let později pak v Karvině. Expozice seznamuje s dolováním černého uhlí, s jeho počátky i technickým pokrokem v dobývání, řadou důlních podniků, životem v koloniích, těžbou uhlí v současnosti, změnami krajiny a dalšími zajímavostmi. Představuje hornické tradice i slavnosti, které jsou dodnes živé a které jsou spojeny s hornickými kapelami a spolky.

Projekt Dvě města – jedna tradice / Dwa miasta – jedna tradycja. Spolufinancováno EU z prostředků ERDF prostřednictvím Euroregionu TS – ŚC.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Výstava do 31. srpna 2012

Umělecká litina

Výroba umělecké litiny sehrála v našem průmyslovém regionu významnou úlohu. Výstava představí toto umělecké řemeslo z různých pohledů. Nastíní technologii výroby a nabídne krátký exkurz vývojem hutnictví na Těšínsku a sousedním hukvaldském panství. Exponáty poukážou na rozmanité využití litiny v mnoha oblastech dekorativního umění (předměty denní potřeby, drobné dekorativní předměty, interiérové doplňky, topná tělesa, funerální litina, architektonické prvky a další). Za zhlédnutí stojí především soubor proslulé frýdlantské umělecké litiny. Výstavu doplní fotodokumentace objektů v regionu.

2. 7.–31. 8. Velká prázdninová soutěž

– tradiční prázdninová soutěž o nejoriginálnější a nejkrásnější zpracování prázdninového zážitku o ceny

Kalendárium událostí a výročí významných osobností (nejen) z Těšínska

ČERVENEC 2012

7. července 1957 byl zahájen provoz lanové dráhy z Oldřichovic (místní část Trínce) na Javorový vrch. Stavbu provedl národní podnik Transporta Chrudim. Lanovka měla být původně dodána do Sarajeva, zahraniční zákazník ji však neodebral. Měla 120 jednosedaček, překonávala výškový rozdíl 462 m a jela rychlostí 2 m/s. Jízda trvala 12 minut. Až do roku 1996 ji provozovaly Československé dráhy, poté došlo k její privatizaci.

9. července 1922 byla slavnostně otevřena turistická chata na Stožku (na polské straně Beskyd). Vybudoval ji polský turistický spolek Beskid Śląski.

9. července 1932 byl se vši slávou zahájen provoz na turistické chatě na Gírové, vybudované odborem Klubu československých turistů v Karviné.

27. července 1992 zemřel fotograf Jan Byrtus. Byl rodákem z Mostů u Jablunkova, většinu života prožil v Českém Těšíně. Profesionální dráhu nastoupil v roce 1966, kdy se stal podnikovým fotografem Trineckých železáren. Zde působil až do roku 1992. Vedle dokumentační práce v tomto hutním kolosu se věnoval i umělecké fotografii. V jeho díle je patrné lyrické propojení přírody, člověka a jeho práce. Fotografie hojně publikoval v časopisech a prezentoval na desítkách výstav. Působil ve Svazu českých fotografů. Byl nositelem titulu AFIAP, který obdržel od nezávislé švýcarské fotografické organizace v roce 1976. Narodil se 8. listopadu 1935.

31. července 2002 zemřela v Praze herečka Slávka Budínová, rodačka z Heřmanic (dnes součást městského obvodu Slezská Ostrava). Jedna z heřmanických ulic nese její jméno. V důsledku druhé světové války musela roku 1942 přerušit studium na obchodní akademii a začala vystupovat na ostravských divadelních prknech. Prosadila se ale až v roce 1960 v pražském Divadle E. F. Buriana. Je známá z mnoha filmů, jmenujme například Lidé z maringotek, Noc na Karštejně či Dvojrole. Narodila se 21. dubna 1924.

Kalendárium událostí a výročí významných osobností (nejen) z Těšínska

SRPEN 2012

28. srpna 1867 byly z Vídně do Prahy trvale **navráceny české korunovační klenoty**. Na počest této události se konaly národní slavnosti v Moravské i Slezské Ostravě, Heřmanicích a v dalších místech kraje. Na Lysé hoře byla zapálena slavnostní vatra.

1. srpna 1927 povolilo ministerstvo vnitra **Českému Těšínu** užívání **městského znaku**. Jednání o jeho podobě se vlekla již od roku 1921. Nový znak se hlásil k historickému znaku Těšína na modrém štítě stříbrný hrad se dvěma kulatými věžemi s červenými špičatými střechami, v cimbuří hradní zdi obě věže spojuje otevřená brána se zlatým hřebenem, mezi věžemi nad zdí se vznáší zlatá orlice ze znaku Těšínského knížectví, pod hradem voda řeky Olzy.

2. srpna 1297 uzavřel v Ostravě těšínský kníže Měšek s olomouckým biskupem Dětrichem z Hradce **smlouvu o hranicích mezi Moravou a Těšínským knížectvím** na řece Odře a Ostravici. Mezi svědky této smlouvy vystupují Blud z Jičina, Ondřej Brus a Sobek Střela. Jako odměnu za své služby pravděpodobně získali právo založit ves. Vznikly tak Bludovice, Bruzovice a Soběšovice, nesoucí dodnes jejich jména.

13. srpna 1862 se konala první velká **lidová manifestace na Radhošti**. Sešlo se na 20 000 lidí z Frýdku, Místku, Valašského Meziříčí, Příbora, Hranic a dalších měst. Při té příležitosti byla uspořádána sbírka na postavení soch Cyrila a Metoděje na vrcholku Radhoště. Primárně náboženská akce související s blížícím se cyrilometodějským výročím měla rovněž národní význam.

3. srpna 1817 se ve Vídni narodil arcivévoda **Albrecht Fridrich Rudolf Habsbursko-Lotrinský**, rakouský vojevůdce a majitel Těšínské komory. Podporoval rozvoj průmyslu na svých statcích. Pro Těšínskou komoru získal mimo jiné roku 1862 první kamenouhelný důl – jámu Gabriela v Karviné. Zemřel 18. února 1895 v rakouském Arcu.